

RADA PRO
VÝZKUM,
VÝVOJ
A INOVACE

Úřad vlády České republiky

NÁVRH NOVÉHO ZÁKONA O VÝZKUMU, VÝVOJI, INOVACÍCH A TRANSFERU ZNALOSTÍ

předkládá ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová

DŮVODY PRO PŘEDLOŽENÍ

- ❑ **Plnění programového prohlášení vlády**
- ❑ **Potřeba reagovat na:**
 - **vnitřní nedostatky systému výzkumu, vývoje a inovací**
byrokracie a zastaralé postupy, nedostatečná koordinace, nízká spolupráce výzkumných organizací, podniků a státní správy, malé zapojení zdrojů soukromého sektoru do financování
 - **hlavní evropské trendy ve výzkumu**
podpora inovací, podpora lidí ve vědě, etické zásady
 - **mezinárodní politické změny**
zneužívání výsledků výzkumu a riziko zcizování duševního vlastnictví některými státy

PRIORITY NOVÉHO ZÁKONA

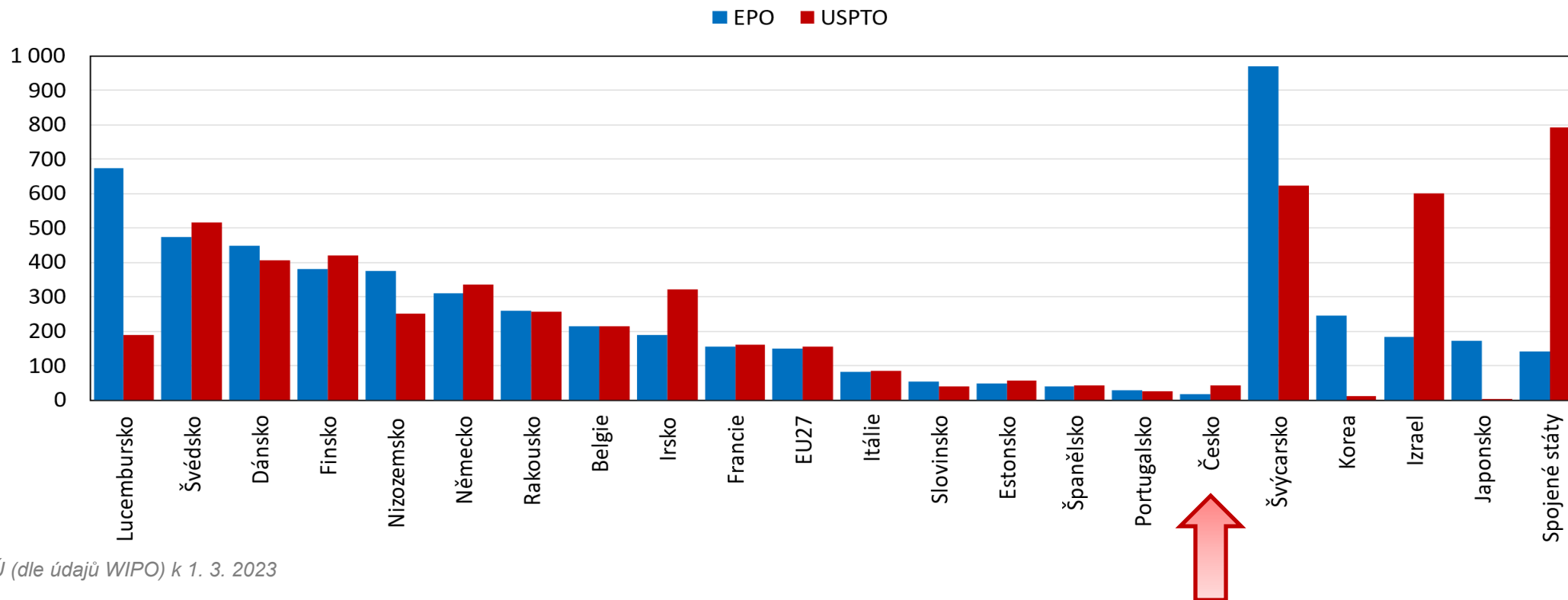

1. Transfer znalostí a podpora inovací
2. Zlepšení podmínek pro vědkyně a vědce
3. Snížení administrativní zátěže
4. Strategický přístup k řízení vědy
5. Ochrana bezpečnostních zájmů státu ve výzkumu

1. TRANSFER ZNALOSTÍ A PODPORA INOVACÍ

Počet patentových přihlášek na milion obyvatel podaných u EPO* a USPTO* v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (dle údajů WIPO) k 1. 3. 2023

*USPTO: United States Patent and Trademark Office; *EPO: European patent office

1. TRANSFER ZNALOSTÍ A PODPORA INOVACÍ

Transfer znalostí je nedílnou součástí výzkumu a vývoje

Transfer znalostí = přenos výsledků výzkumu a vývoje do praxe

- Komericializace – uplatnění především v průmyslu (patenty, licence ad.)
- Podklady pro tvorbu veřejných politik (koncepce a strategie, např. důchodová reforma)

- Poskytovatelé podpory (ministerstva, agentury, AVČR) mají plán, jak transfer podporovat
- Výzkumné organizace mají plán, jak transfer realizovat
 - Mají usilovat o transfer výsledků výzkumu
 - Mohou použít veřejné prostředky na založení svých spin-offů
- Zrychluje se komercializace u AV ČR, některých resortních výzkumných organizací ad. (změnová část)
- Zavádějí se zaměstnanecké akcie (změnová část) – je posílena globální konkurenceschopnost českých start-upů a spin-offů

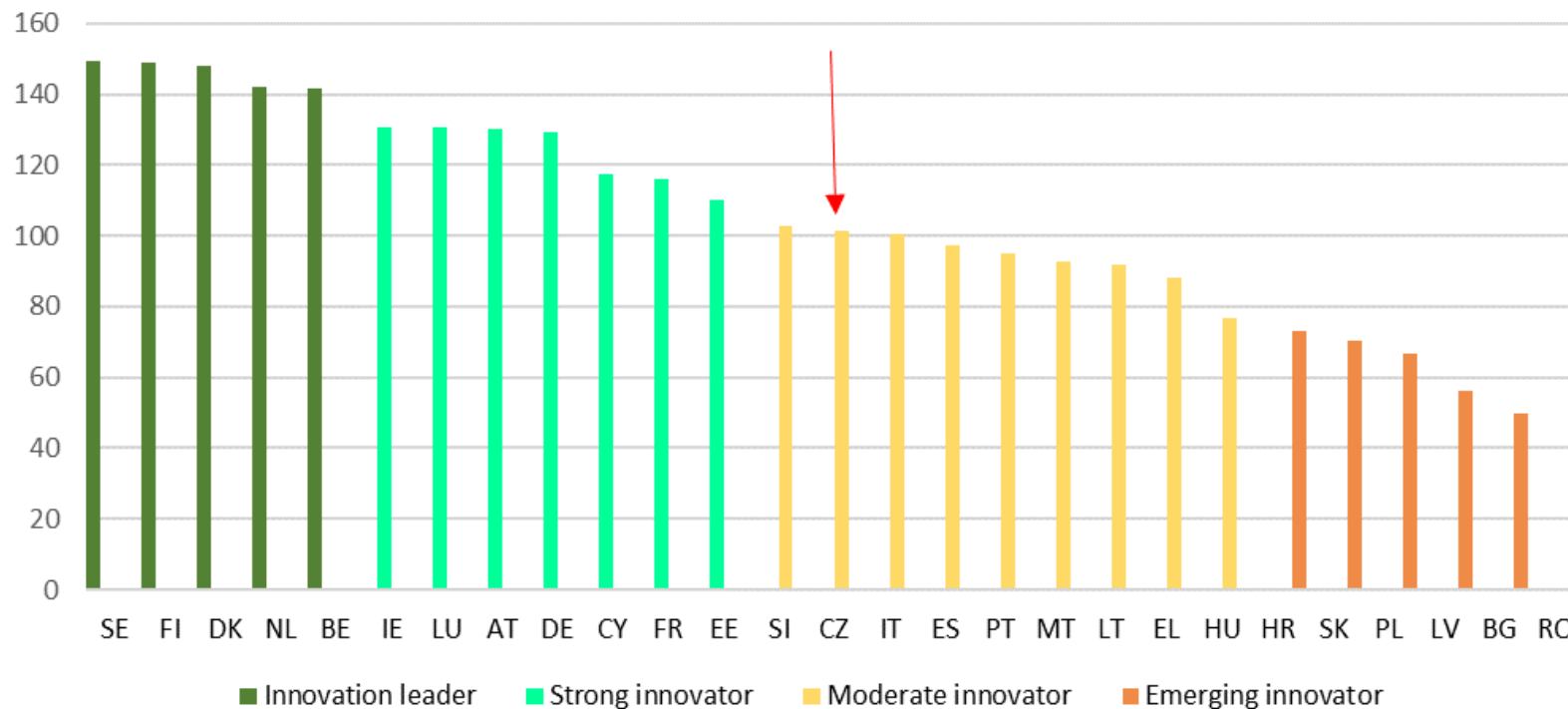
1. TRANSFER ZNALOSTÍ A PODPORA INOVACÍ

Inovační výkonnost ČR ve srovnání s EU27

Summary Innovation Index

Zdroj: European Innovation Scoreboard 2022

1. TRANSFER ZNALOSTÍ A PODPORA INOVACÍ

Inovace potřebujeme pro konkurenceschopnou ekonomiku a odolnou společnost

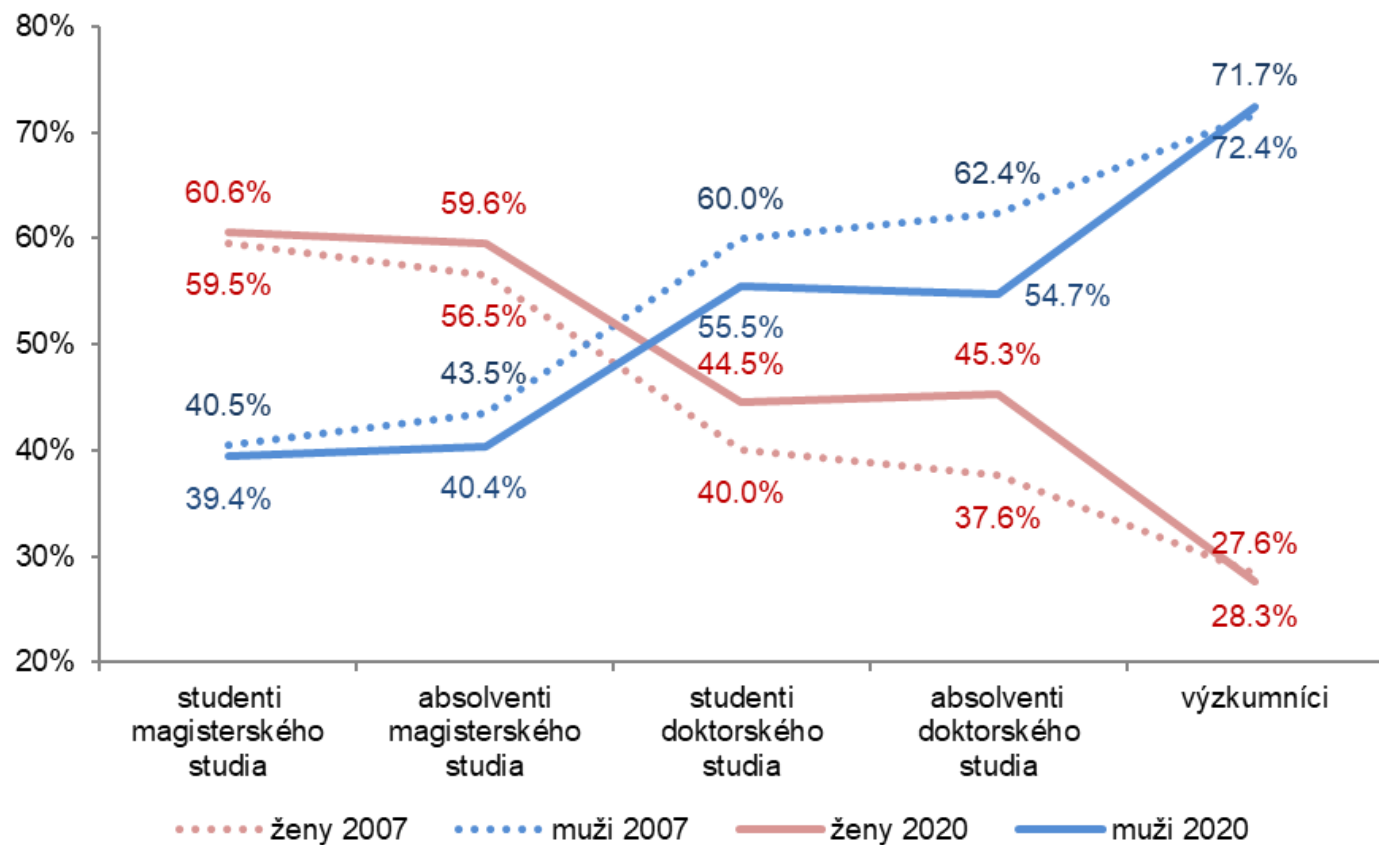
- ❑ Ministerstvo průmyslu a obchodu je ústředním správním úřadem pro inovace
- ❑ Mohou se financovat testbedy – testovací a demonstrační laboratoře na zavádění pokročilých technologií do malých a středních podniků

- ❑ Podpora projektů výzkumu, vývoje, inovací a transferu znalostí je flexibilní:
 - Návrhy projektů je možné přijímat, hodnotit a jejich financování zahájit průběžně
 - Výdaje je možné hradit zálohově i zpětně, nebo kombinovaně
 - Kromě dotací je možné poskytnout bezúročnou půjčku – návratnou finanční výpomoc

2. ZLEPŠENÍ PODMÍNEK PRO VĚDKYNĚ A VĚDCE

Časové srovnání zastoupení žen a mužů na jednotlivých stupních ideálně typické dráhy (v %), všechny obory a vědní oblasti celkem, roky 2007 a 2020

Zdroj: MŠMT, Statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR; ČSÚ, Ukazatele výzkumu a vývoje; vlastní zpracování Národního kontaktního centra.

2. ZLEPŠENÍ PODMÍNEK PRO VĚDKYNĚ A VĚDCE

Bez vědkyň a vědců nevzniknou žádné výsledky výzkumu

- ❑ Poskytovatelé podpory (ministerstva, agentury, AVČR) mají plán, jak rozvíjet lidský potenciál výzkumných pracovníků
- ❑ Výzkumné organizace mají plán, jak konkrétně:
 - Rozvíjet kariéru výzkumných pracovníků (mj. začínajících výzkumníků a výzkumníku po přerušení kariéry a po návratu ze zahraničí)
 - Podporovat sladování jejich pracovního a rodinného života, včetně jejich návratu do výzkumných týmů
- ❑ Vedle standardních osobních výdajů a stipendií je možné financovat související opatření (péče o dítě, rodiče např. při výjezdu na konferenci nebo při terénním výzkumu ad.)
- ❑ Projekty výzkumu je na základě dohody možné prodloužit nebo přenést na jiné pracoviště

3. SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE

Nový zákon v souladu s [Analýzou administrativní zátěže v oblasti výzkumu, vývoje a inovací](#)

Zadal: Svaz průmyslu a dopravy ČR
Zpracoval: Ernst & Young, s.r.o. (10/2022)

3. SNÍŽENÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE

Trávit více času vědou a výzkumem než papírováním

- Jednotná online platforma pro podávání návrhů projektů výzkumu a jejich administraci, která:
 - Je součástí stávajícího informačního systému výzkumu, vývoje a inovací
 - Je napojená na ostatní agendové informační systémy a základní registry – vyžaduje se jen to, co státní správa ještě nemá
 - Prokazuje se čestným prohlášením + sankce za uvedení nepravdivých údajů
 - Je založená na automatizaci procesů
 - Pracuje se standardizovanými formáty žádostí, zpráv a dalších podkladů

4. STRATEGICKÝ PŘÍSTUP K ŘÍZENÍ VĚDY

Údaj	Počet
Počet rozpočtových kapitol týkajících se VaVal	16
Počet poskytovatelů podpory VaVal ze státního rozpočtu	15
Výzkumné organizace pobírající DKRVO	183
<i>Počet veřejných vysokých škol, které dostávají RVO</i>	26
<i>Počet státních vysokých škol, které dostávají RVO (Univerzita obrany, Policejní akademie ČR)</i>	2
<i>Počet soukromých vysokých škol, které dostávají RVO</i>	4
<i>Počet ostatních výzkumných organizací, které dostávají RVO (bez VVI, VŠ a ústavů AV ČR)</i>	80
<i>Počet veřejných výzkumných institucí, které dostávají RVO</i>	17
<i>Počet ústavů Akademie věd ČR, které dostávají RVO</i>	54
Výzkumné organizace dle seznamu MŠMT bez DKRVO	46
Počet velkých výzkumných infrastruktur	44
Programy účelové podpory	38
<i>Počet programů účelové podpory v roce 2023 (bez skupin grantových projektů)</i>	24
<i>Počet skupin grantových projektů</i>	7
<i>Počet programů účelové podpory začínajících v roce 2024 a dále</i>	7

Zdroj: Sekce pro vědu,
výzkum a inovace, ÚV ČR

4. STRATEGICKÝ PŘÍSTUP K ŘÍZENÍ VĚDY

Vyšší úroveň koordinace, efektivnější vyhodnocování, větší transparentnost

- Koncepční dokumenty různých úrovní – národní úroveň, poskytovatelé podpory (ministerstva, agentury, AVČR), výzkumné organizace – jsou provázané
- Financování je propojeno s hodnocením:
 - Hodnotí se výzkumné organizace a jejich výsledky (Metodika 2017+)
 - Hodnotí se programy podpory i jejich dopady (principy hodnocení programů)
 - Hodnotí se velké výzkumné infrastruktury a testbedy
 - Hodnotí se plnění cílů projektů výzkumu (metodické doporučení)
- Zavádějí se zásady etiky ve výzkumu (mj. výzkum lidského genomu a AI) a dobré vědecké praxe

5. OCHRANA BEZPEČNOSTNÍCH ZÁJMŮ STÁTU

„...Číně pomáhali mimo jiné někteří akademici, o jejichž expertízy usilovali nejen čínští zpravodajci, ale rovněž někteří čínští diplomatictí představitelé.

...pro ČR přináší riziko využívání kapacit české akademické sféry pro podporu zájmů cizí moci.“

Zdroj: Výroční zpráva BIS, 2021

5. OCHRANA BEZPEČNOSTNÍCH ZÁJMŮ STÁTU

Aby výsledky české vědy nepadly do cizích rukou

- ❑ Zavádí se princip předběžné opatrnosti a institucionální odolnosti
- ❑ Zavedení možnosti flexibilní přípravy nového programu pro řešení aktuálních rizik či možnosti flexibilní změny stávajícího programu
- ❑ Ochrana duševního vlastnictví

PROČ FORMA NOVÉHO ZÁKONA?

Stávající zákon č. 130/2002 Sb.

- ❑ Účinný od 1. července 2002, dosud celkem 22 novel
- ❑ Legislativní rada vlády opakovaně doporučovala připravit nový zákon

Rozhodnutí předložit zcela novou úpravu

- ❑ Vlastní nový zákon + návrh 4 nařízení vlády
- ❑ Návrhy na změnu 9 dalších zákonů a na zrušení částí 23 zákonů

RADA PRO
VÝZKUM,
VÝVOJ
A INOVACE

Úřad vlády České republiky

NÁVRH NOVÉHO ZÁKONA O VÝZKUMU, VÝVOJI, INOVACÍCH A TRANSFERU ZNALOSTÍ

předkládá ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová